

Klimat- och näringslivsdepartementet
KN 2025/01465

Yttrande över promemorian Genomförande av delar av det omarbetade energieffektivitetsdirektivet

Synpunkter

Helsingborgs stad är i grunden positiva till de föreslagna förändringarna i promemorian. Det är viktigt att vi agerar för ett robust och resilient energisystem som är leveranssäkert och som kan möjliggöra hållbar tillväxt för vår stad och vårt näringsliv. Vi anser att en viktig del för omställning är att minska och effektivisera användningen av el, så att el frigörs och kan möta det ökade elbehovet inom andra sektorer som transport och industri.

Ny lag om energiledningssystem och energikartläggning i företag

Helsingborgs stad tycker det är bra att man väljer att ange ett gränsvärde för använd energi som avgör om man berörs av kravet på energikartläggning eller energiledningssystem. Men vi anser att det behöver framgå tydligare vilka som berörs av kravet, till exempel inom offentlig verksamhet. Staden föreslår att man bör omformulera det uttryckta gränsvärdet så att det är uttryckt i gigawattimmar (GWh) istället för terajoule (TJ) eftersom det är en vedertagen enhet vid tal om energianvändning.

Våra förvaltningar och bolag använder främst energi till byggnader. Byggnader omfattas redan idag av lagstiftning som berör energianvändning i byggnader, till exempel energideklarationer, OVK-kontroller och BBR-krav i nyproduktion. Dessutom arbetar vår fastighetsförvaltning och vårt allmännyttiga bostadsbolag Helsingborgshem redan med att frivilligt energieffektivisera och med kontinuerlig energiuppföljning.

Helsingborgs stad anser därför att företagen som omfattas av lagen bör få möjligheten att visa på intern kravuppfyllnad som motsvarar implementering av ett energiledningssystem och energikartläggning utan det formella kravet på certifiering av Energiledningssystem enligt ISO 50001. På det viset kan lagstiftningen bidra med rätt verktyg och incitament för de företag som har störst behov samt komplettera för de företag som redan har kommit långt i sitt energiarbete utan att påföra onödiga kostnader och administration.

Tid för implementering är för kort

Sett till bedömningen som gjorts i promemorian om att ca 550 företag kommer att beröras av att införa ett energiledningssystem så ställer sig Helsingborgs stad frågande till att endast ha två år på sig att för att implementera ett nytt energiledningssystem. Det verkar troligt att det kommer uppstå resursbrist för

certifierade utförare. Det bör också finnas möjlighet att söka dispens om det uppstår marknadsmässiga, administrativa och/eller resursmässiga hinder.

Direktiven behöver samordnas

Utöver EED (energieffektivitetsdirektivet) som ställer krav på energikartläggning och energiledningssystem så kommer även EPBD (direktivet om byggnaders energiprestanda). Implementering av EPBD-direktivet pågår just nu i svensk lagstiftning, direktivet berör byggnader för både bostäder och lokaler. Helsingborgs stad ser att de två direktiven, EPBD och EED, sannolikt kommer att överlappa varandra och påverka vårt bostadsbolag och vår fastighetsförvaltning. Vi saknar en analys av hur kraven i direktiven kommer att påverka de ovannämnda. Till exempel en beskrivning av vilka synergier det finns inom direktiven eller vilken typ av upphandlingar som vi kan göra för att tillgodose båda direktiven. Det finns en viss risk att samma yrkesroller kommer att vara eftertraktade i båda.

Kostnadsnyttoanalys

Helsingborgs stad anser att föreslagna förändringar kopplade till kostnadsnyttoanalyser är positiva. Vi tror att spillvärme är viktigt för att möta framtidens värmebehov. Det är viktigt att Energimyndighetens föreskrifter om tröskelvärden för spillvärme och avstånd från fjärrvärmenät kommer på plats så fort som möjligt.

Slutkunder av fjärrvärme/fjärrkyla

Helsingborgs stad är inte eniga om förslaget att vårt kommunala energibolag Öresundskraft ska ha rutiner för att hantera klagomål från lägenhetsinnehavare i byggnader som försörjs med fjärrvärme eller fjärrkyla, när lägenhetsinnehavaren inte ingått något avtal med dem. Förslaget beaktar inte det faktum att klagomålet med största sannolikhet beror på brister i sekundärsystemet, vilket ett energiföretag normalt inte har rådighet över. En för alla parter mer effektiv ordningsföljd är därmed att lägenhetsinnehavaren kontaktar fastighetsägaren som, efter kontroll av att sekundärsystemet fungerar ändamålsenligt, i sin tur kontaktar energiföretaget.

Effektiva fjärrvärme- och fjärrkylesystem

Ett av förslagen i promemorian som berör effektiva fjärrvärme- och fjärrkylesystem berör sammansättningen av produktionen. I det förslaget är det storleken på andelarna spillvärme, kraftvärme och förnybart som avgör om ett fjärrvärmesystem definieras som effektivt. Men i det omarbetade energieffektivitetsdirektivets artikel 26 ges medlemsstaterna möjlighet att tillåta en alternativ metod där det i stället är växthusgasutsläpp per levererad energimängd som avgör om systemet definieras som effektivt. Helsingborg stad förordar att även den alternativa metoden ska vara tillåten att tillämpas. Den alternativa metoden främjar på ett bättre sätt angelägna investeringar i CCS-teknik.

Staden föreslår även att definitionen av spillvärme i fjärrvärme- och fjärrkylförordningarna ska justeras för att på ett tydligare sätt inkludera värme som oundvikligen genererats vid förbränning av farligt avfall och av restavfall som genomgått käll- eller eftersortering.

Fossilfria energikällor

Helsingborgs stad är positiva till förslaget att i miljöbalken skriva att fossilfria, istället för förnybara, energikällor ska användas i första hand. Detta stämmer bättre överens med det nationella elproduktionsmålet till 2040.